

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 30. maj 2024

./.

Til udvalgets orientering fremsendes herved et dansk sammendrag af årsrapport 2024 fra forskerne bag "Varslingsystem for udvaskning af pesticider til grundvand" (VAP). Den fulde engelsksprogede årsrapport for 2024 offentliggøres den 30. maj 2024 på www.vap.dk.

VAP er et dansk varslingsystem, hvor forskere på testmarker undersøger, om godkendte sprøjtemidler og deres nedbrydningsprodukter siver ned gennem jorden mod grundvandet ved regelret brug af sprøjtemidler med maksimale doseringer. Sprøjtemidler godkendes bl.a. på baggrund af matematiske modelleringer af udvaskningen, derfor efterprøves udvalgte sprøjtemidler i praksis på danske marker for at sikre, at stoffer ikke udvaskes til grundvand. Data fra VAP kan bl.a. bruges til at regulere sprøjtemidler, hvis der ses en uacceptabel risiko for udvaskning til grundvand. I VAP måles overskridelser over kravværdien for pesticider i grundvand henover året, og en vurdering af det årlige gennemsnit udgør grundlaget for en eventuel regulering af godkendelserne.

Varslingssystemet er en del af den politiske aftale om sprøjtemiddelstrategien, og der er bred opbakning til, at resultaterne bruges til at regulere sprøjtemidlerne i Danmark. VAP-rapporter offentliggøres normalt årligt med resultater fra en to-årig periode.

Den nye VAP-rapport 2024 har fokus på resultater fra perioden juli 2021 – juni 2023. I perioden er der undersøgt to aktivstoffer og 17 nedbrydningsprodukter.

Rapporten giver ikke anledning til en ændring i reguleringen af sprøjtemidler.

Værd at fremhæve fra det seneste monitoringsår er enkelte fund af PFAS-aktivstoffet fluopyram og et af dets nedbrydningsprodukter, fluopyram-7-hydroxy, i grundvandsprøver over kravværdien for pesticider i grundvand på 0,1 mikrogram per liter - de målte maksimumskoncentrationer var henholdsvis 0,28 og 0,12 mikrogram per liter. Miljøstyrelsen vurderer dog ikke, at det årlige gennemsnit af de samlede målinger vil overskride kravværdien, og fundene giver dermed ikke anledning til regulering pt. Der vil være fokus på de to stoffer de næste år, da der er behandlet med svampemidlet Propulse indeholdende fluopyram i somrene 2021-2023, og monitoring fortsætter frem til to år efter sidste udbringning.

I afrapporteringsperioden 2021-2023 er kravværdien for pesticider i grundvand i nogle tilfælde overskredet for fire nedbrydningsprodukter fra forskellige svampemidler, der også fremgik af VAP-rapport 2023: DMS, DMSA, 1,2,4-triazol og CyPM. De tidligere fund af DMS og DMSA medførte, at Miljøstyrelsen i 2023 tilbagekaldte godkendte midler med moderstoffet cyazofamid. Den seneste monitoringsperiode giver som nævnt ikke anledning til yderligere ændring i reguleringer.

For tre af de undersøgte nedbrydningsprodukter er testen først startet forår/sommer 2023 og data er derfor utilstrækkelige til en egentlig evaluering, som derfor først kommer med i næste VAP-rapport.

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen